

ABD ÜLKE RAPORU

TEMMUZ 2024

İçindekiler

1.Genel Bilgiler	3
Siyasi ve İdari Yapı.....	3
Genel.....	3
2.Genel Ekonomik Durum	4
3.Dış Ticaret	5
4.Doğrudan Yabancı Yatırımlar	8
5.Türkiye ile İlişkiler	10
Siyasi İlişkiler.....	10
Ekonomik İlişkiler	11

1. Genel Bilgiler

Siyasi ve İdari Yapı

Resmi Adı	Amerika Birleşik Devletleri
Nüfus	337,12 milyon
Dil	İngilizce
Yüzölçümü	9.833.520 km ²
Başkent	Washington
Başlıca Şehirleri	New York, Los Angeles, Chicago, Dallas-Forth Worth, Houston, Miami, Philadelphia, Washington DC.
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Joe Biden
Para Birimi	ABD Doları (\$)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

APEC, ASEAN (diyalog partneri), CE (gözlemci), FAO, G-5, G-7, G-8, G-10, G-20, IBRD, ILO, IMF, Interpol, MIGA, NAFTA, NATO, OECD, BM, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNITAR, BMGK (Daimi Üye), WHO, WIPO, WMO, DTÖ

Genel Durum

ABD, çoğulcu demokrasiye dayalı başkanlık sistemiyle yönetilen federal bir cumhuriyettir. Federal devlet yapısı 50 Eyalet ve başkent Washington DC'yi (District of Columbia) içermektedir. Federal sistem uyarınca federal yönetim ile içişlerinde serbest olan eyalet yönetimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları Anayasa'da tanımlanmıştır. Kuvvetler ayrılığı prensibi hakimdir.

ABD Başkanı, yürütmenin başı olarak Federal Hükümet kurum ve kuruluşlarına yönelik politikaları belirler ve yürütülmesini sağlar. Buna ilaveten, yasal olarak Başkan gümrük, vergiler ve diğer ticari konularda karar vermek ve tedbirler almak konusunda yetkili kılınmıştır.

ABD Kongresi; ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı yasama biriminden oluşmaktadır. Senato, her bir eyaletten 2 üye olmak üzere toplam 100 sandalyeden oluşmaktadır. Toplam 435 sandalyeden oluşan Temsilciler Meclisi'nin görev süresi 2 yıldır.

ABD'nin eyaletleri; Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin ve Wyoming'dir.

2. Genel Ekonomik Durum

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	25 744	27 358	28 781	29 840	31 019	32 275	33 582	34 950
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	1,9	2,5	2,7	1,9	2	2,1	2,1	2,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	77 192	81 632	85 373	87 978	90 903	94 012	97 231	100 580
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ortalama %)	8	4,1	2,9	2	2,1	2,1	2,1	2,1
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,8	-3	-2,5	-2,5	-2,3	-2,3	-2,2	-2,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,6	3,6	3,6	4,2	4,4	4,3	4,2	4,1
Nüfus (milyon)	333,51	335,14	337,12	339,17	341,23	343,3	345,39	347,49
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	120	122,1	123,3	126,6	128,9	130,7	132,6	133,9

Yıldız işareti (*) olan yıllar tahmin edilmiştir.

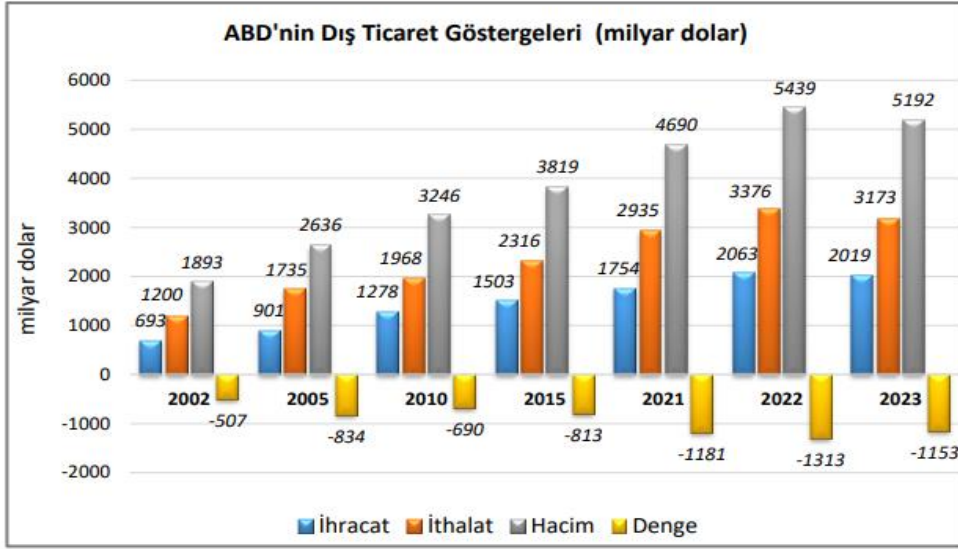
Kaynak: IMF/Ticaret Bakanlığı (Nisan 2024)

Dünya çapında serbest piyasa ekonomilerinin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte ve sağlanmakta olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır. Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğer doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD aynı zamanda, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında “kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli” işgücünün eğitime de büyük önem vermektedir. Tüm dünyada “beyin göçü” olarak adlandırılan, bilim ve teknoloji dallarında eğitim almış yetenekli ve zeki gençlerin ABD ekonomisine kazandırılması, sorunların çözümünde anahtar rolü olan bir araç olarak görülmektedir.

2024 yılında cari fiyatlara göre, 29 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2025 yılında 30 trilyon dolar olması beklenmektedir. ABD, cari fiyatlara göre, 2023 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 1. büyük ekonomisidir.

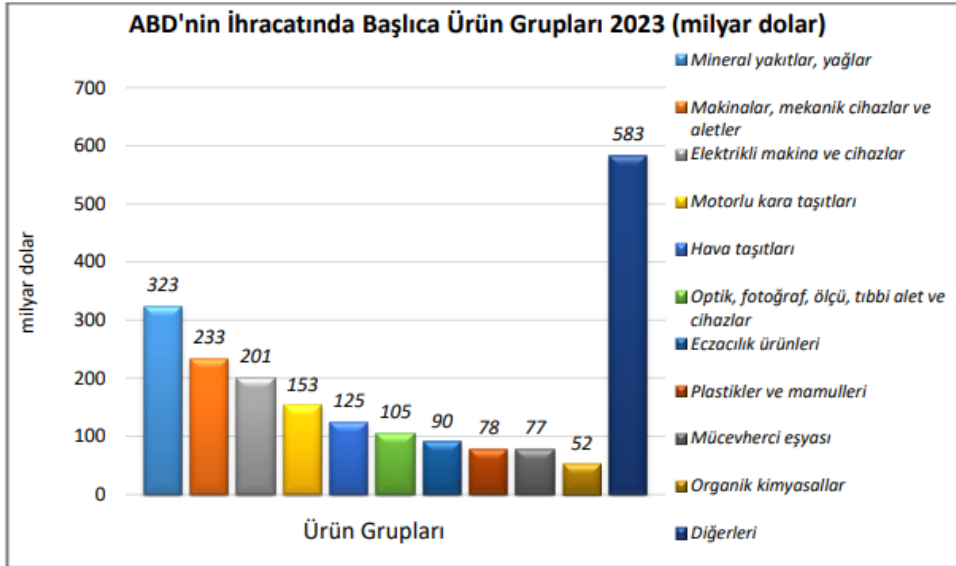
2024 yılında sabit fiyatlara göre %2,7 oranında büyümesi beklenen GSYİH'nın, 2025 yılında %1,9 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

3. Dış Ticaret

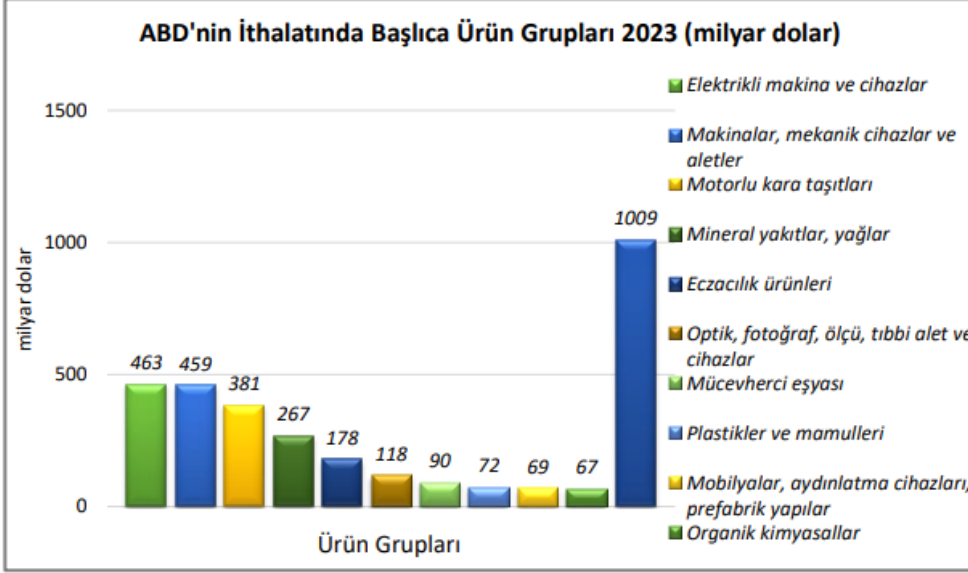
Kaynak: Trademap/Ticaret Bakanlığı

ABD 3,2 trilyon dolar ithalat ile dünyanın en büyük mal ithalatçısı ve 2,0 trilyon dolar ihracat ile Çin'den sonra 2. en büyük mal ihracatçısı konumundadır. Hizmetler ticaretinde dünyanın en büyük ihracatçısı ve ithalatçısı olan ABD, toplam ihracat ve ithalatta da (hizmetler ve mal ticareti toplamı) lider konumdadır.

Kaynak: Trademap/Ticaret Bakanlığı

2023 yılında ABD'nin ihracatı %-2,1 azalarak 2 trilyon dolar olmuştur. 2023 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; ham petrol, petrol yağları, petrol gazları, otomobiller, serum ve aşılar, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, elektronik entegre devreler, telefon cihazları, tıpta, cerrahide, dişilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar ile dozlandırılmış ilaçlardır.

Kaynak: Trademap/Ticaret Bakanlığı

2023 yılında ABD'nin ithalatı %-6 azalarak 3,2 trilyon dolar olmuştur. ABD'nin, 2023 yılında ithal ettiği başlıca ürünler; otomobiller, ham petrol, telefon cihazları, bilgisayarlar, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, dozlandırılmış ilaçlar, serum ve aşılar, petrol yağları, kamyon, kamyonet ve tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlardır.

4. Doğrudan Yabancı Yatırımlar

ABD halihazırda dünyanın en fazla doğrudan yabancı sermaye çeken ülkelerinden birisidir. Ayrıca, Amerikan Hazinesi'nin çıkardığı borçlanma tahvilleri ve bonoları bütün dünya yatırımcıları açısından önemli bir yatırım aracıdır. ABD'deki sermaye piyasaları tüm dünya yatırımcılarının sermaye aktardığı piyasalardır.

Amerika Birleşik Devletleri genellikle yabancı yatırımcıya konuksever bir yatırım ortamı ile birlikte geniş pazar imkanları sunmaktadır. Vergi kanunları, haksız rekabet, menkul kıymetlerin halka satışı, tüketicinin korunması, işçi ve göçmen hukuku, telif hakkı, marka ve patent, icraiflas, gıda, eczacılık ürünleri, çevre ve kirlilik kontrolüne ilişkin düzenlemeler, yabancı yatırımcıyı ilgilendiren federal kanunlar kapsamındadır. ABD hukuk düzeni, federal yargının yanı sıra, eyalet ve yerel hukuk düzenlemeleri üstüne kurulmuş ender bir kanuni sistemdir.

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	388,100	419,800	454,800	512,400	501,500	508,600	519,300
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH'ya oranı (%)	1.51	1.50	1.60	1.70	1.60	1.60	1.50
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	5,254,800	5,675,000	6,129,000	6,642,000	7,143,000	7,652,000	8,171,000
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-426,300	-406,400	-400,100	-469,500	-471,900	-495,700	-550,400
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH'ya oranı (%)	388,100	419,800	454,800	512,400	501,500	508,600	519,300
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	1.51	1.50	1.60	1.70	1.60	1.60	1.50
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	5,254,800	5,675,000	6,129,000	6,642,000	7,143,000	7,652,000	8,171,000

Yıldız işareti () olan yıllar tahmin edilmiştir.*

Kaynak: IMF (Nisan, 2024)/Ticaret Bakanlığı

ABD’de işletme kurmayı planlayan yatırımcılar belli federal ve eyalet iş teşviklerinden ve yardımlarından faydalanabilmektedir.

Ekonomik Kalkınma İdaresi (Economic Development Administration), ABD Konut ve Kentsel Kalkınma İdaresi (U. S. Department of Housing and Urban Development Administration), yerel eyalet kalkınma kurumları ve yerel Ticaret Odaları (Chambers of Commerce) bu türden yardımlar sağlayan kuruluşlar arasındadır. Bu kuruluşların yanı sıra Küçük Ölçekli İşletmeler İdaresi (Small Business Administration) de bu türden yardım sağlayan kuruluşlar arasında sayılabilir.

ABD’deki yabancı yatırımlara ve ABD’nin dış yatırımlarına ilişkin daha detaylı bilgilere <http://www.bea.gov/international/index.htm> adresinden ulaşmak mümkündür.

Vergi Teşvikleri

ABD'de yabancı yatırımcılara sunulan en önemli teşviklerden biri vergi avantajlarıdır. Federal ve eyalet düzeyinde çeşitli vergi kredileri ve indirimler sunulmaktadır. Örneğin, yatırım vergi kredisi (ITC), üretim vergi kredisi (PTC), Section 892 İstisnası bunlardan en kapsamlı olanlarıdır.

Vergi Kesintileri ve İş Yasası (TCJA) kapsamında, yabancı yatırımcılar için ABD'de yatırım yapmayı daha cazip hale getirmek amacıyla kurumsal vergi oranlarında indirime gidilmiş ve sermaye yatırımları için hemen gider yazma imkanı getirilmiştir. Ayrıca, GILTI (Global Intangible Low-Taxed Income) ve FDII (Foreign-Derived Intangible Income) gibi düzenlemelerle yabancı yatırımlar teşvik edilmektedir. Detaylı bilgilere Milli Gelirler Dairesi (IRS)'in ilgili sayfalarından başvurmak mümkündür.

SelectUSA Programı

ABD Ticaret Bakanlığı tarafından yönetilen SelectUSA programı, yabancı yatırımcıları ABD'de yatırım yapmaya teşvik etmek için bilgi ve destek sağlamaktadır. Bu program, yatırımcıların doğru iş ortaklarını bulmalarına yardımcı olur ve ABD'de yatırım yapmak için gerekli bilgileri sağlar. Detaylı bilgilere Uluslararası Ticaret İdaresi (International Trade Administration) ilgili sayfalarından ulaşmak mümkündür.

Eyalet ve Yerel Teşvikler

Eyalet ve yerel yönetimler, yabancı yatırımcılara yönelik çeşitli teşvikler sunmaktadır. Bu teşvikler arasında vergi muafiyetleri, iş yaratma kredileri, altyapı destekleri, eğitim ve iş gücü geliştirme programları, düşük maliyetli finansman seçenekleri ve arazi tahsisleri bulunmaktadır. Detaylı bilgilere Ekonomik Kalkınma Vakfı (EDA), Bölgesel Gelişim (Area Development), BDO USA, McKinsey&Company ve Vergi Vakfı (Tax Foundation) web sayfalarından erişmek mümkündür.

Serbest Ticaret Bölgeleri

Serbest ticaret bölgeleri ABD Gümrük ve Sınırları Koruma Birimi (US Customs and Border Protection) tarafından yönetilmektedir. Kurulmaları için Serbest Ticaret Bölgeleri Kurulu'nun onayı gerekmekte olup, Serbest Ticaret Bölgeleri Kanunu'na tabidirler.

Serbest Ticaret Bölgeleri Kurulu'nun düzenlemeleri, Federal Yönetmelikler Kodu'nun Title 15 başlığı altında, Bölüm 400'de ve ABD Gümrük ve Sınırları Koruma İdaresi Yönetmeliği'nin bölgeler hakkındaki Title 19 başlığı altında, Bölüm 146'da düzenlenmiştir (<http://www.trade.gov/ftz>).

Serbest ticaret bölgelerine en fazla girişi olan ürünler, araba ve yedek parçaları, ham petrol ve türevleri, elektronik ürünler ve parçaları, makina ve ekipman, bilgisayar, ofis ekipmanları, tekstil, konfeksiyon ve deri, audio-video ekipman, kimyasallar, meyve suyu konsantreleri, tütün metal ve mineral ürünler, mücevher ve saat olmuştur. Serbest Ticaret Bölgeleri Ulusal Derneği'ne, <http://www.naftz.org> adresli web sitesinden ulaşmak mümkündür.

5. Türkiye ile İlişkiler

Siyasi İlişkiler

Türk-Amerikan ilişkileri, 18. yüzyılın sonlarından itibaren, Akdeniz'deki Türk limanlarında sürdürülen deniz ticareti yolu ile gelişmiş ve Osmanlı Devleti ile ABD arasındaki ilk temaslar bu dönemde başlamıştır. ABD ile Cumhuriyet Türkiye'si arasındaki diplomatik ilişki tesisi 17 Şubat 1927 tarihinde Nota teatisi yoluyla yapılmıştır. İlişkiler, özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra hızla gelişip derinleşmiştir.

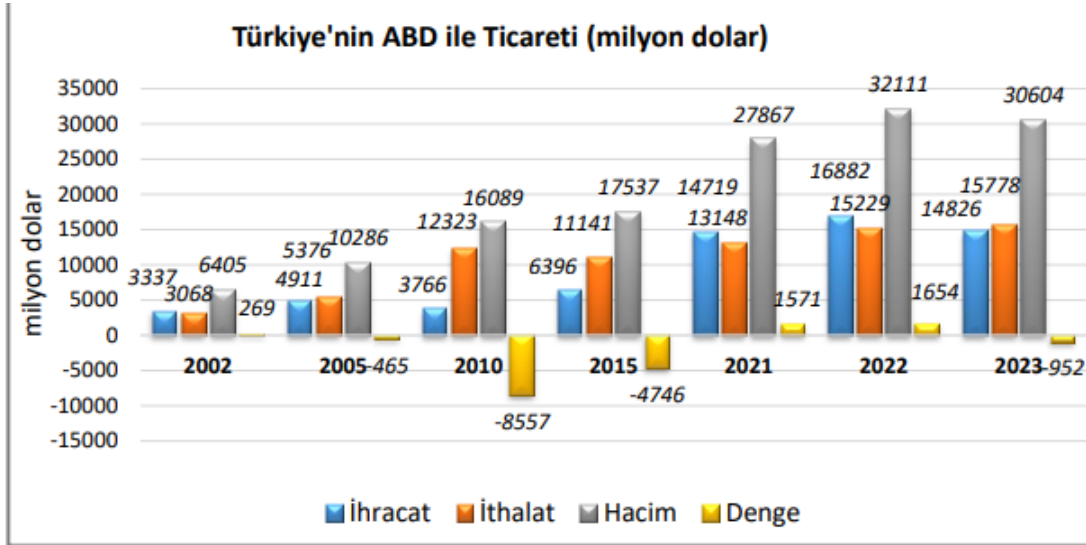
ABD ile ülkemiz arasında NATO çerçevesinde uzun yıllara dayanan müttefiklik ilişkileri mevcuttur. Bu köklü ortaklık, Avrupa-Atlantik coğrafyasının barış ve istikrarına önemli katkılarda bulunmaktadır.

Günümüzde, ABD ile ilişkilerimiz çok boyutlu bir nitelik kazanmıştır. Son dönemde yaşanan bölgesel ve küresel gelişmelerin de etkisiyle ABD ile ilişkilerimizde yoğun bir temas trafiği yaşanmaktadır. ABD'yle her ne kadar görüş ayrılıklarımız (PKK/YPG/PYD, FETÖ, yaptırımlar) devam etse de, birçok bölgesel ve küresel meselede benzer görüşlere sahip olmamız diyalogumuzu yoğun şekilde gerçekleştirmemize olanak sağlamaktadır.

Ekonomik İlişkiler

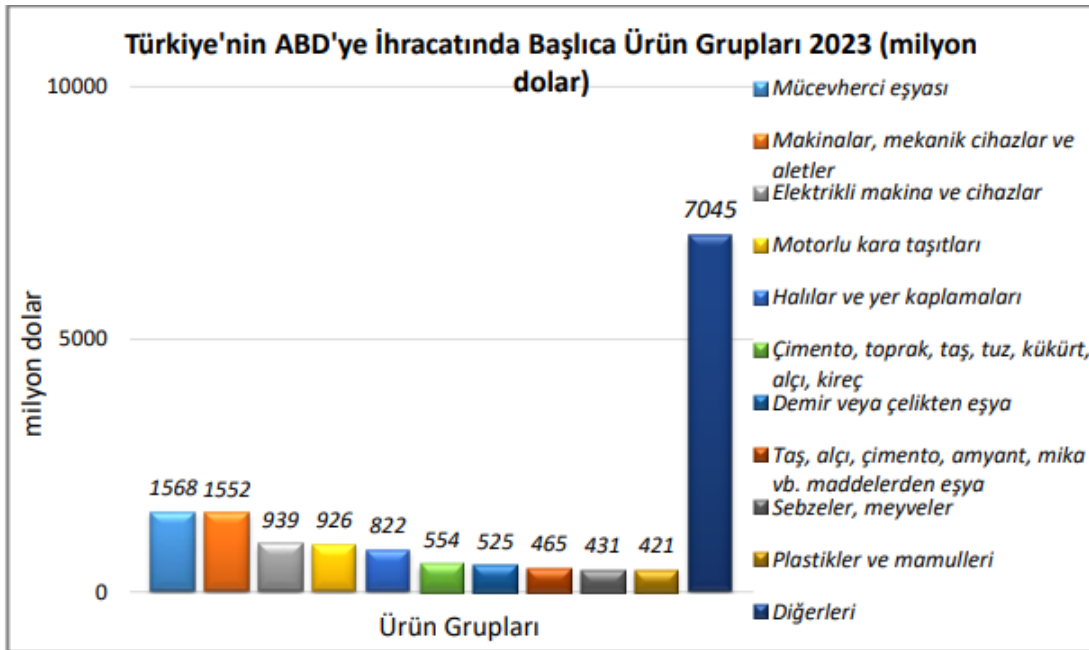
ABD ile ekonomik ve ticari ilişkilerimizin hukuki çerçevesini 1990 yılında yürürlüğe giren Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması; 1997'de yürürlüğe giren Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve 2000 yılında yürürlüğe giren Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması (TIFA) teşkil etmektedir.

ABD'yle 2021 yılında 27,8 milyar dolar olan ikili ticaret hacmimiz 2022 yılında 32,1 milyar dolarla rekor bir düzeye ulaşmıştır. 2023 itibarıyla ticaret hacmimiz 30,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkemiz ile ABD arasındaki ikili ticaret hacminin 100 milyar dolara çıkarılması yönünde ortak hedef mevcuttur.

Kaynak: Trademap/Ticaret Bakanlığı

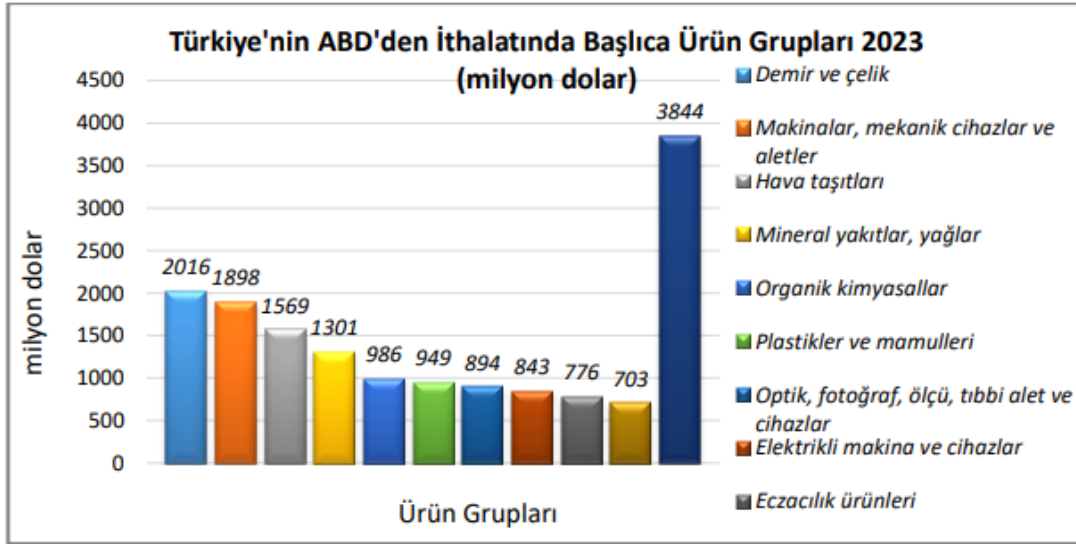
Türkiye ile ABD arasındaki ticaret ilişkileri, her iki ülkenin ekonomisi için önemli bir boyuta sahiptir. Türkiye, ABD'nin önemli ticaret ortaklarından biridir ve her yıl milyarlarca dolarlık mal ve hizmet alışverişli gerçekleşmektedir. Türkiye'nin ABD'ye ihracatı genellikle tekstil ürünleri, otomotiv parçaları, elektronik eşyalar ve tarım ürünleri gibi çeşitli sektörlerden oluşmaktadır. ABD ise Türkiye'den genellikle otomotiv, uçak ve diğer endüstriyel ürünler, kimyasallar ve makina ekipmanları ithal etmektedir.

Kaynak: Trademap/Ticaret Bakanlığı

2023 yılında ABD'ye ihracatımız 14 826 milyon dolar, (bir önceki yıla göre % -12,2 azalış) ve ithalatımız 15 777 milyon dolar (bir önceki yıla göre % 3,6 artış) olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin ABD'den ihraç ettiği ürünler arasında mücevherat eşyası, makina, mekanik cihazlar ve aletler başta olmak üzere halı ve yer kaplamaları, motorlu kara taşıtları, çimento, sebze meyve ve plastik ve mamulleri yer almaktadır.

Kaynak:Trademap/Ticaret Bakanlığı

2023 yılında Türkiye'nin ABD'den yaptığı ithalat tutarı 15,777 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu rakam, bir önceki yıla göre %3,6 oranında bir artış temsil etmektedir.

Türkiye'nin ABD'den ithal ettiği ürünler arasında genellikle otomotiv ve otomotiv parçaları, elektronik eşyalar, makina ve ekipmanlar, kimyasallar, tarım ürünleri ve tüketim malları gibi çeşitli sektörlerden ürünler yer almaktadır.